Telegrame omagiale primite de M. S. Regele

La Mareşalatul Palatului s'au mai primit următoarele telegrame:

MAJESTAŢII SALE REGELUI CAROL II

Liga Naţională a Femeilor Române filiala Chişinău, aduce omagiul său recunoscător Majestăţii Voastre pentru acordarea drepturilor politice femeilor prin noua constituţie asigurându-Vă de neţărmurita ei credinţă şi devotament.

Să trăiţi Majestate

Preşedinte, dr. Elena Alistar

MAJESTAŢII SALE REGELUI CAROL II

In numele celor 20.000 grăniceri bănăţeni, Vă rugăm Majestate să primiţi expresiunea adâncii noastre recunoştinţe pentru ocrotirea neamului românesc şi consolidarea României prin noua constituţie. Graniceriі români sunt gata să-şi jertfească viaţa lor pentru Rege şi Ţară în orice moment.

Dr. Isac Rădulescu, *preşedinte*
St. Bornuţ, *director.*

MAJESTAŢII SALE REGELUI CAROL II

Ca urmaşi al eroului Peneş Curcanul din Vaslui, Vă urăm Majestate ani mulţi şi glorioasă Domnie pentru bunele fapte ce aţi făcut acestei ţări cu noua constituţie. Să trăiţi Majestate.

Răzeşii din Dăneşti Vaslui

MAJESTAŢII SALE REGELUI CAROL II

Majestate, Sfatul Negustoresc Băceşti Vă exprimă cu cel mai adânc respect întregul lor devotament de supunere şi credinţă. Să trăiţi Majestate întru mulţi ani împreună cu Augustul Vlăstar Marele Voevod de Alba Iulia şi întreaga Augustă Familie Regală.

Preşedinte, Adolf Veisman

MAJESTAŢII SALE REGELUI CAROL II

Căminul cultural Ştefan cel Mare comuna Grozăveşti judeţul Lăpuşna salută cu profundă şi legitimă satisfacţie acţiunea luată la cârma ţării în deplin acord cu sentimentul general al neamului românesc. Căminul cultural Ştefan cel Mare îşi afirmă cu acest prilej solemn devotamentul său neclintit şi entuziast faţă de Majestatea Voastră.

Comitetul

MAJESTAŢII SALE REGELUI CAROL II

Subofiţerii pensionari din T.-Măgurele asigură pe Majestatea Voastră de întregul şi neclintitul lor devotament pentru Inalta înţelepciune cu care aţi pus capăt luptelor politice, asigurând ţării liniştea spre o propăşire sigură în bine şi fericirea neamului.

Preşedintele Societăţii,
R. I. Nebunu

MAJESTAŢII SALE REGELUI CAROL II

Plugarii precum şi funcţionarii Camerei de agricultură şi ai Serviciului Agricol din Cernăuţi, roagă pe Majestatea Voastră, cu ocazia istoricii zile de azi îngăduirea de a depune la picioarele Tronului simţimintele lor de cel mai profund devotament, rugând pe Atotputernicul să dăruiască primului plugar al Ţării, ani mulţi şi sănătate pentru fericirea şi propăşirea ţării româneşti.

Să trăiţi Majestate!

Preşedintele Camerei de agricultură, inginer agronom
Nittmer Ştefan

MAJESTAŢII SALE REGELUI CAROL II

Corpul didactic al şcoalei normale de învăţători şi ai Şcoalei de aplicaţie din Focşani, împreună cu întreg personalul administrativ votând cu însufleţire noua constituţie, astăzi 24 Februarie, îşi îndreaptă gândul către Majestatea Voastră care aţi inspirat atâtea lucruri sănătoase pentru neam şi ţară asigurându-Vă, Sire, că vor fi recunoscători Majestăţii Voastre prin credinţă şi muncă pentru ţară şi Rege. Sănătate!

Director, Ion Florea

MAJESTAŢII SALE REGELUI CAROL II

Societăţile religioase din sânul bisericii reformate din oraşul Salonta aduce cele mai vii mulţumiri Majestăţii Voastre înalta înţelepciune pusă la temelia noui constituţii în care vedem un isvor nesecat de bunătăţi şi un cadru superior de posibilităţi pentru înaintarea şi buna stare morală şi materială a tuturor cetăţenilor acestei ţări fără deosebire de origină etnică şi credinţă religioasă.

Trăiască Regele, Trăiască România.

Protopop Aladar Andrei,
preşedinte

MAJESTAŢII SALE REGELUI CAROL II

Cercul profesional al gospodarilor din oraşul Salonta nu găseşte cuvinte potrivite spre a exprima marea sa bucurie pentru darul făcut ţării prin noua constituţiune. Trăiască Majestatea Sa Regele!

Gheorghe Molnar, *preşedinte*

MAJESTAŢII SALE REGELUI CAROL II

De ziua plebiscitului Constituţiei toată suflarea românească din Lissa-Teleorman, Vă urează ani mulţi şi fericiţi în glorioasă Domnie.

Trăiască Augusta Voastră Dinastie.

Primar, Nae Păun; *director şcoală* Alexandru Angelescu, *şef post plut.* Gazibar Florea, *notar* Radu Burcea, *agent* Mihail Voiculescu, *secretar* Badea Ilie, Bucata Gheorghe, Ghebaur, *student;* Sandu Gheţu.

MAJESTAŢII SALE REGELUI CAROL II

In clipa solemnă a votării noului aşezământ al acestei ţări, pătrunşi de robusta încredere în viitorul acestui neam căruia i se asigură sub cârmuirea Majestăţii Voastre firească desvoltare a însuşirilor sale nobile ca urmare a liniştei şi propăşirii întronată prin actul de azi, recunoscător asigurăm pe Majestatea Voastră de adâncul nostru devotament şi dorim din inimă Majestăţii Voastre, Augustului Vostru Fiu şi Moştenitorul Tronului nostru sănătate, domnie îndelungată spre binele şi fericirea neamului nostru.

In numele magistraţilor şi funcţionarilor judecătoriei mixte Beiuş Bihor. Prea supus serv. Judecător şef Micuşan Valeriu

MAJESTAŢII SALE REGELUI CAROL II

Câmpulungenii şi muşcelenii, câţi se ştiu călăuziţi în paşii vieţii lor de lozincile Ligii Culturale şi ale Ligii Antirevizioniste roagă cu adâncă supunere pe Majestatea Voastră să le îngăduie a-şi mărturisi şi cu acest prilej sărbătoresc credinţa lor neclintită faţă de Tron şi faţă de Dinastie. Simţim slăvite Doamne că noua Constituţie pune rânduială în năzuinţele şi în munca noastră îndreptându-le lămurit şi sigur pe calea propăşirii în linişte a Patriei. Să trăiţi Majestate, Să trăiască Marele Voevod de Alba Iulia, să trăiască Dinastia, să trăiască, să înflorească şi să crească România.

Preşedintele Ligii Culturale, al Ligii Antirevizioniste, Secţia C. Lung. profesor Ion D. Ticoloiu

MAJESTAŢII SALE REGELUI CAROL II

In numele străjerlor şi arcaşilor din Cauvana Suceava, Vă aduce viile mulţumirii pentru noua Constituţie.

Horodniceanu

MAJESTAŢII SALE REGELUI CAROL II

Consiliul de administraţie al Asociaţiei pensionarilor publici făgărăşeni transmite Majestăţii Voastre omagiile pline de cel mai curat devotament la gândul că prin înscăunarea noului regim şi a constituţiei aţi redat scumpei noastre Românii liniştea şi pacea dorită.

Preşedinte, Gh. Codrea

MAJESTAŢII SALE REGELUI CAROL II

In numele Filialei Crucea Roşie Tg. Jiu, Vă transmit cea mai frumoasă urare de sănătate şi viaţă lungă pentru prosperitatea şi îndreptarea în bine a poporului nostru şi întărirea patriei.

Să trăiţi Majestate.

Vicepreşedinte, Zoe Michăilescu

Importanţa acordului franco-britanic

Colaborarea franco-britanică se afirmă din ce în ce mai sigur, ca un factor activ al politicii de pace europeană. Vizita Suveranilor britanici a pus din nou în evidenţă acest adevăr care capătă un caracter de axiomă în raport cu obiectivul urmărit de cele două mari puteri occidentale. Entuziasmul, ajuns până la delir, al populaţiei pariziene, în aceste zile de vizită a Suveranilor Marei Britanii, dovedeşte cât de pătrunsă este opinia publică franceză de foloasele reale ce pot decurge pentru ambele ţări şi pentru pacea europeană din strângerea cât mai mult a acestor raporturi de sinceră prietenie şi dintr'o colaborare constantă economică, diplomatică şi militară între Anglia şi Franţa. Rare ori sensul unei politici de colaborare a fost mai bine înţeles şi mai conform cu sentimentul unanim al opiniei publice din ţările respective. Rareori o acţiune de politică externă a găsit un sprijin mai puternic în sentimentul public. De altfel acest apogeu pe care l-a desăvârşit actuala vizită a suveranilor britanici, a dat colaborării anglo-franceze, în mod definitiv, caracterul celei mai desăvârşite alianţe care a devenit astfel o forţă considerabilă, dinamică, pusă în serviciul celei mai nobile cauze: aceea a păcii.

Comunicatul oficial asupra întrevederilor dintre lordul Halifax, care a însoţit pe Suverani, şi miniştrii francezi este lipsit de frazeologie: el sintetizează situaţia reală printr'o afirmare precisă cu privire la „dorinţa comună de a continua acţiunea de destindere şi conciliaţiune" şi prin constatarea că „armonia completă a vederilor, stabilită în cursul vizitei la Londra a miniştrilor francezi care a avut loc în zilele de 28 şi 29 Aprilie este în întregime menţinută".

Acest acord de la Londra a fost incontestabil, pentru politica europeană, o adevărată victorie pentru ideea de pace. Efectele lui n'au întârziat să se producă atât în ce priveşte chestiunea spaniolă cât şi faţă de situaţia din Europa Centrală. In ambele probleme, care ameninţau pacea în mod grav, a urmat graţie acordului de la Londra o reală destindere, care a dat cel puţin răgazul necesar pentru o cercetare mai calmă a posibilităţilor unei soluţiuni pacinice.

Desigur nu se poate spune că primejdia unui război a fost definitiv înlăturată. Situaţia este încă foarte serioasă întrucât politica de supremaţie şi de dominaţiune nu şi-a pierdut tot curajul şi toate iluziile. S'a câştigat însă cu certitudine pentru cauza păcii, un factor nou, care dacă exista teoretic şi înainte, s'a afirmat după acordul de la Londra ca real, activ şi hotărît. Politica de pace a câştigat deci acest element nou, care constituie esenţa forţei ei: hotărîrea în acţiune.

Unul din obiectivele principale ale Conferinţei din 28 Aprilie de la Londra, a fost pacificarea Mediteranei pentru a se putea ajunge la punerea în practică a retragerii voluntarilor străini de pe fronturile spaniole. Acordul stabilit de comitetul de neintervenţie poate fi deci considerat ca o primă etapă în drumul pacificării Mediteranei şi a retragerei voluntarilor. Desigur, până la rezultatul final, absolut necesar pentru limitarea războiului civil spaniol în cadrul lui local, mai e cale grea şi lungă. Dar, este cert că în faţa hotărîrei celor două mari puteri occidentale de a se menţine neclintite pe temeiul înţelegerei stabilită la Londra, chiar cele mai recalcitrante intenţiuni vor trebui să cedeze dacă nu vor să riste să găsească în faţa lor considerabile forţe combinate gata să apere pacea cu orice preţ.

O altă problemă gravă dezbătută la 28 Aprilie trecut la Londra şi asupra căreia a fost deasemenea stabilit un complet acord, este aceea a Europei Centrale, sau mai precis a raporturilor dintre Cehoslovacia şi Germania. Şi în această privinţă, acordul de la Londra şi-a dat roadele lui împiedicând, la momentul cel mai primejdios, degenerarea conflictului.

Comunicatul dat după întrevederile din 28 Aprilie spunea în această privinţă următoarele:

„Miniştrii francezi şi englezi au căzut de acord deplin asupra acţiunei care ar putea fi întreprinsă în chipul cel mai folositor spre a se asigura rezolvarea pacinică şi justă a problemei care se prezintă în această regiune".

S'a putut vedea în ce mod folositor s'a desfăşurat acţiunea franco-britanică atunci când, în ajunul alegerilor din Cehoslovacia, războiul devenise aproape iminent.

In concluziune deci, politica de strânsă, sinceră şi hotărîtă colaborare dintre Franţa şi Anglia, pusă în lumina faptelor, apare ca factorul cel mai determinant în evoluţia pacinică a evenimentelor internaţionale.

Vizita Suveranilor britanici la Paris, dă acestui factor caracterul unui angajament solemn faţă de opinia publică mondială şi, ca atare, această vizită poate fi considerată ca unul dintre cele mai importante evenimente internaţionale în slujba păcii europene.

Au fost în ultimul timp şi alte întrevederi cu un caracter poate mai senzaţional şi mai zgomotos. Nici una însă n'a lăsat în urma ei, sentimentul de uşurare pe care îl lasă, în toate ţările al căror obiectiv este pacea şi dreptatea, vizita Suveranilor britanici la Paris şi deplinul acord anglo-francez.

ASPECTE SOCIALE DIN ARDEAL

O nouă aşezare

de I. AGÂRBICEANU

Unirea a adus o adâncă perturbare şi o nouă aşezare în clasa noastră intelectuală. Începuturile nouei frământări s'au făcut încă în cursul războiului mondial.

Liber profesioniştii noştri, din care s'a compus această clasă selecţionată, nu erau oameni cu avere. Cei cari îşi puteau face rost de o casă proprie la oraş, şi de o sumă modestă depozitată la bănci, erau consideraţi ca cei mai bine situaţi.

Dar optzeci la sută dintre ei au fost mobilibaţi şi trimişi patru ani pe front. Birourile lor s'au închis. Veniturile profesionale au încetat. Familiile rămase la vatră au trăit din economiile din trecut, şi mai ales din ajutoarele părinţilor. Se poate afirma cu preciziune că la sfârşitul războiului optzeci la sută din pătura noastră intelectuală dela oraşe au rămas săraci în înţelesul strict al cuvântului. Chiar aceia cari în decursul celor patru ani de război au sosit, cu dispense, la vetre, ca răniţi sau bolnavi, n'au mai avut sorţi de câştig. Profesiunea, în împrejurări ca cele de atunci, nu mai aducea nimic, sau aproape nimic.

In vreme ce pătura ţărănească, prin devalorizarea monedei şi creşterea preţului produselor agricole, al vitelor, etc., s'a văzut aproape în întregime scăpată de datoriile contractate la bănci, intelectualii noştri făceau datorii noui.

După armistiţiu, după demobilizare şi încheerea păcii, după Unire, au urmat din nou vremuri în cari liber profesioniştii noştri nu mai puteau câştiga nimic.

Mai ales birourile advocaţiale, — tagma cea mai numeroasă şi mai puternică din pătura noastră cultă — erau în pragul lichidării.

Nu e nici o mirare, deci, că în primele luni şi ani după Unire, fiecare se gândea la un nou mijloc de existenţă, la o nouă profesiune. Pentru cei mai mulţi a venit ca o salvare apelul de a intra în noul aparat de stat român, în administraţie, justiţie, în politică.

A început, îndată după Unire, o mare frământare, pentru o nouă aşezare, în pătura noastră intelectuală. Oamenii se mutau dintr'un oraş într'altul, unde puteau primi o încadrare în aparatul statului. Migraţiunea aceasta a ţinut în tot decursul celor două decenii dela Unire, şi nu e isprăvită încă nici azi.

Alţii, mai puţini, mai bine situaţi, şi-au părăsit şi ei vechile ocupaţii pentru a putea veni în ajutorul statului, când trebuiau înlocuiţi aşa de mulţi funcţionari, rămaşi de sub regimul trecut, şi cari n'au voit să facă jurământul de credinţă către noul stat român.

Nu mai încape nici-o îndoială că toţi aceşti oameni au intrat în nouile ocupaţiuni, slujbe şi demnităţi, cu perfectă bună credinţă că vor fi folositori ţării, şi cu hotărâtă voinţă de a fi funcţionari model, aşa cum au fost cei mai mulţi ireproşabili în profesiunea liberă. Au intrat cu dorul de muncă şi însufleţirea zilelor neuitate de atunci.

Cu pregătirea juridică ce o aveau cei mai mulţi, uşor ar fi putut ajunge administratori, magistraţi, etc. excelenţi.

S'a mişcat, în parte, şi clasa intelectuallilor dela sate. Învăţători săteşti au ajuns la noile şcoli de stat româneşti, la oraşe, sau conducători şi personal la revizoratele şcolare. Notari şi subnotari comunali au ajuns în diferite administraţii de stat, comunale sau judeţene.

Pregătirea lor pentru noua profesiune s'ar fi putut face cu uşurinţă. Unii aveau cultura necesară, cunoştinţele necesare, să şi-o poată face singuri. Pentru alţii s'ar fi putut face cursuri anume, de-o lună-două. Ar fi putut rămânea din 1919 şi 1920 în nouile posturi. Azi ar fi întreg aparatul de stat din Ardeal prevăzut cu elemente de elită. Dacă ar fi avut continuitate, stabilitate şi o salarizare omenească.

Nenorocirea a fost lipsa acestor trei elemente esenţiale pentru oricare bun slujbaş al statului, judeţului, sau comunei. Intelectualii ardeleni înainte dela începutul României Mari în organizaţia de stat, ar fi rămas şi ar fi adus aici toate vechile lor calităţi, recunoscute de toată lumea.

N'am ştiut însă da, dela Unire şi până azi, aceste elemente indispensabile pentru orice bună administraţie de stat. Legiuni peste legiuni au dislocat mereu pe noii slujbaşi, i-au încadrat din nou, i-au salarizat după diferite şi schimbătoare criterii, i-au avansat sau i-au degradat fără temeiu, le-au schimbat atribuţiile cel puţin tot la doi ani, i-au zăpăcit şi i-au dezorientat. Siguranţa rămânerii în postul avut nu era dată. Mutarea dintr'un oraş într'altul, la ordinea zilei. Ba au fost şi măsuri legislative sau administrative, cari au lăsat dintr'una pe drumuri sute de oameni, cari au intrat bucuros şi cu însufleţire în slujba statului.

Stabilitatea funcţionarului a atacat-o frontal şi dezastruos politica de partid. Ea a făcut statutul funcţionarilor inexistent. Cu schimbările de regim, se schimbă şi o parte însemnată a funcţionarilor. A început protecţionismul politic şi personal să dea iama în întreaga administraţie a ţării. Au început permutările în „interes de serviciu", avansările „alor noştri" şi întreg calvarul funcţionarilor publici cunoscut de toată lumea.

In schimb, salariile au rămas mereu în mizerie.

Intre astfel de condiţii, mulţi intelectuali români ardeleni s'au retras din funcţiunile ocupate cu atâta însufleţire, la începutul Unirii. Alţii au fost eliminaţi de politică. Alţii au început să joace după cântecul cel nou şi să facă politică de partid.

Dar toţi au ajuns la o deprimare sufletească din aceste pricini, mărită încă prin lupta tot mai grea pentru traiu, odată cu creşterea continuă a scumpetei în cele două decenii dela Unire.

Cei rămaşi în slujbe, şi cari şi-au păstrat caracterul integru, au dus-o greu incontinuu, abia putându-şi creşte familia. Cei mai slabi de înger au scăpătat sub nivelul moral cu care au intrat în Unire. Cei cari au revenit la profesiunea liberă de mai înainte au rămas şomeri, neavând de lucru în neaşezarea noastră atât de îndelungată. Cei mai mulţi au fost nevoiţi să intre în politică, să facă politică de partid.

In general, majoritatea clasei noastre intelectuale a fost prea greu frământată şi încercată după Unire. Şi anume chiar aceea care a intrat cu atâta însufleţire în aparatul de stat, pentru a-i sluji.

Aviatorul Hughes a fost primit de d. Hull

Washington, 21 (Rador). — *D. Hull a primit azi pe aviatorul Hughes şi pe tovarăşii săi, în prezenţa ziariştilor şi a operatorilor de cinematograf.*

Cu acest prilej, secretarul departamentului de stat s'a felicitat de spiritul de cooperare internaţională care se manifestă în domeniul ştiinţei şi în special pe tărâmul aviaţiei.

xxxoooxxx

Vase finlandeze sechestrate de un vas sovietic

Riga, 21 (Rador). — *Agenţia „Pat" află din Helsinki că un monitor sovietic a oprit în larg şi a dus în apele sovietice vasul hidrografic finlandez „Airisto" şi un vas finlandez pentru paza coastelor.*

xxoooxx

Vase de război italiene in vizită la Cattaro

Belgrad, 21 (Rador). — *Mâine soseşte la Cattaro cea de a cincea divizie navală italiană, care face vizită porturilor iugoslave.*

Divizia se comune din două cuirasate, „Cavour" şi „Cosar" şi din patru contratorpiloare, „Alfieri", „Carducci", „Oriani" şi „Gioberti".

xxoooxx

Aviatorul Corrigan se inapoiază cu vaporul in America

Londra, 21 (Rador). — *Douglas Corrigan, lucrătorul în vârstă de 31 ani dela o fabrică de avioane din Los Angeles, care a traversat „din greşală" Atlanticul, părăseşte în ziua de 30 Iulie Irlanda, pe bordul vasului „Manhattan".*

Cu acelaşi transatlantic va fi transportat şi avionul cu care Corrigan a făcut îndrăzneţul lui raid.

xxoooxx

A fost semnat tratatul de pace dintre Bolivia şi Paraguay

Buenos Aires, 21 (Rador). — **Tratatul de pace dintre Bolivia şi Paraguay a fost semnat azi.**

Acest tratat pune capăt definitiv conflictului din Gran Chaco.

xxxoooxxx

BELGIA A SĂRBĂTORIT „ZIUA NAŢIUNII"

Bruxelles, 21 (Rador). — Intreaga Belgie serbează azi cu o deosebită strălucire Ziua Naţiunei.

Azi dimineaţă s'a oficiat cu acest prilej în biserica catedrală o slujbă religioasă la care au asistat Suveranul, familia regală, membrii guvernului, membrii parlamentului, ofiţerii superiori din garnizoană, autorităţile civile şi întreg corpul diplomatic.

xxoooxx

Dela Eforia generală I. O. V. F. L.

Primim următorul comunicat:

Eforia generală I. O. V. F. L. face cunoscut ofiţerilor invalizi de război, societăţii „Mutilaţii invalizii din război", Asociaţiei ofiţerilor de rezervă, Asociaţiei „Virtutea militară de război", Asoc. „Vitejii neamului", asoc. g-rală „Bărbăţie şi credinţă cu spade", asoc. voluntarilor de război şi asoc. „Mărăşeşti" să comunice de urgenţă acestei Eforii numele şi adresa membrilor cari vor compune delegaţia limitată la un număr de cel mult 10 persoane, de fiecare asociaţie, spre a lua parte la formarea cortegiului la înmormântarea M. S. Regina Maria în ziua de 24 Iulie a. c.

Delegaţiile cu drapelul îndoliat în violet, se vor prezenta Duminică, 24 Iulie a. c., ora 6 precis, la sediul Eforiei generale I.O.V.F.L. din str. g-ral Berthelot 24, de unde vor porni la ora 6,15 d. m. pentru încolonare în cortegiu.

Ţinuta va fi pentru societăţi, uniforma respectivă, cu brasardă, cravată şi mănuşi negre; — iar pentru cei cari nu sunt uniformizaţi, vor fi în ţinută neagră.

D. Stoiadinovici a implinit 50 de ani

D. Stoiadinovici, preşedintele de consiliu şi ministru de externe al Iugoslaviei, împlineşte azi 50 de ani. Aniversare sa-

D. STOIADINOVICI

lutată cu caldele urări ale întregei populaţii iugoslave, în slujba intereselor căreia d. Stoiadinovici şi-a pus întreaga sa activitate.

Primul ministru iugoslav în cei patru ani de când conduce treburile statului a înscris în activul său acte de o reală valoare pentru interesele interne ale ţărei sale, cu deosebire în domeniul economic şi în acel al ordinei publice.

D-sa a menţinut politica externă a Iugoslaviei în cadrul general al Micii Înţelegeri şi al Înţelegerei Balcanice, dar, ţinând seamă de condiţiunile geografice şi de interese de bună vecinătate, a asigurat ţărei sale, pe deoparte prietenia Italiei, punând capăt, prin acordul stabilit, fricţiunilor ce ameninţau să se permanentizeze şi să degenereze, iar, pe de altă parte raporturi de cordialitate cu Bulgaria, prin acordul de pace perpetuă, încheiat cu acest stat.

Aceste caracteristice ale politicii sale externe au fost desigur inspirate de ideea generală a păcii care formează temelia politicii externe iugoslave.

Grav accident de aviaţie lângă Arad

Un avion militar se prăbuşeşte pe malul Mureşului.— Cei doi ocupanţi au fost răniţi.— Avionul s'a sfărâmat complet

Arad, 21 Iulie

Azi d. a., pe la ora 5, un avion militar „Potez XXV", al flotilei de aviaţie dela Someşeni (Cluj), pilotat de sublt. N. Popescu şi având ca observator pe adj.-şef Mihail Ioniţă, s'a prăbuşit pe malul Mureşului.

CUM S'A PRODUS ACCIDENTUL

Avionul sbura spre cursul superior al Mureşului, deasupra plajei băilor Neptun, când elicea s'a lovit de cablul dela pontonul de transbordare.

Jumătate din elice s'a rupt şi a sărit pe câmpul de instrucţie depe malul stâng al Mureşului.

Pilotul, observând nenorocirea, a oprit motorul şi a continuat să sboare planat spre a aterisa într'un lan, dar în drum, a întâlnit alt cablu, pe care l-a rupt.

Din cauza loviturii cu cel de al doilea cablu, avionul şi-a schimbat direcţia, astfel că aripa stângă s'a lovit de coroana unei sălcii, rupându-se.

O parte din carlingă şi aripa dreaptă au căzut pe pământ, iar restul avionului s'a menţinut încă în aer, după care s'a prăbuşit împreună cu cei doi ocupanţi, acoperindu-i.

Câţiva oameni, mai curajoşi, cari au asistat la acest accident s'au apropiat de sfărâmăturile avionului, scoţând de sub ele pe cei doi aviatori, cari erau uşor răniţi la faţă, mâini şi picioare.

Ei au fost transportaţi cu un automobil, la spitalul Central, unde au fost pansaţi.

Starea lor e în afară de orice pericol.

La locul accidentului au sosit d. comandor Bărbulescu, comandantul aeroportului, adjutant Paraschiv, apoi d-nii general P. Georgescu, comandantul garnizoanei, col. Mihail Dobriceanu, procuror Blănoiu, ajutor de primar Rescucea, lt. col. Stoichiţoiu, comandantul poliţiei şi jandarmeriei şi foarte multă lume.

CAUZELE ACCIDENTULUI

In ancheta întreprinsă de d. lt. colonel Tăchiţciu, au fost audiaţi mai mulţi martori oculari. cari au arătat cum s'a produs prăbuşirea avionului. La urmă, au fost audiaţi şi ofiţerul Nicolae Popescu şi adjutantul şef Mihail Ioniţă, cari au arătat că, îndată ce au ajuns deasupra oraşului, motorul avionului începuse să aibă sincope. Prevăzând un pericol, s'au îndreptat spre malul Mureşului, în căutarea unui teren pentru aterizare. Au zărit trifoiştea dintre uzinele comunale şi Mureş şi s'au îndreptat într'acolo. Neştiind de existenţa cablurilor, s'au lovit de acestea în două rânduri şi au căzut, după cum am arătat mai înainte.

Faptul că motorul avionului a funcţionat anormal a fost observat în deosebi de jucătorii de tenis de pe arena sportivă Gloria, asupra căreia avionul a sburat aşa de jos încât părea că se prăbuşeşte.

Starea aviatorilor este bună şi ei au plecat cu trenul de 9,20 seara spre Cluj.

O poesie a Carmen Sylvei, in literatura japoneză

D. colonel Gh. Băgulescu, ataşatul nostru militar la Tokio, a fost zilele trecute din nou pe frontul din Extremul-Orient vizitând teatrul luptelor până dincolo de Nanking. Şeful cartierului general al armatelor japoneze din China centrală, generalul Hata, a dat un banchet în cinstea diplomatului român, iar generalul literat Hasegawa i-a oferit un volum al său în care d. Băgulescu a găsit o poesie a Reginei Elisabeta a României (Carmen Sylva) tradusă în limba niponă. Poesia a fost trimisă de Regina poetă generalului Nogi, cuceritorul Port-Arturului, în semn de admiraţie pentru bravura sa.

SOCIETATEA „TÂRNAVA MARE" A SĂRBĂTORIT PE I. P. S. PATRIARH

Societatea „Târnava-Mare" a ardelenilor din Capitală a ţinut şedinţă festivă pentru sărbătorirea I. P. S. Patriarh dr. Miron Cristea cu prilejul împlinirei vârstei de 70 de ani.

După ce preotul Popescu, membru al societăţii a rostit o rugăciune pentru sănătatea I. P. S. Sale, d. Ignat Mircea, prededintele societăţii, a spus:

Astăzi, în ziua de sf. Ilie, se împlinesc 70 de ani de viaţă, a păstorului sufletelor româneşti I. P. S. Sa dr. Miron Cristea, Patriarhul României.

Invrednicească-l Dumnezeu, cu mulţi ani încă de fericită păstorie, pentru slava lui Isus şi mărirea românismului.

D-nii Andrei V. Popovici şi maior Miron E. Goga au arătat marile însuşiri ale I. P. S. Sale.

După ridicarea şedinţei membrii în corpore au luat parte la slujba orânduită de societate pentru pomenirea sufletelor Regelui Ferdinand şi a Reginei Maria la biserica Oţetari.

ASSISI

NOTE TURISTICE

de RADU D. ROSETTI

Ce e Sfântul Munte pentru ortodocşi, e Assisi pentru catolici. Cu singura deosebire că la Athos nu e îngăduit să păşească femei, pe când în mânăstirea sfântului Francisc vin droae. N'a iubit oare aici — frăţeşte, ce e drept — celebrul Poverello, pe nu mai puţin faimoasa Chiara Schifi, devenită pe urmă Santa Chiara, după ce călugărul în extaz i-a tăiat frumoasele bucle blonde?

Cine s'apropie de locaşul acesta mistic fără să simtă că-i bate inima mai tare?

Din automobilul care mă duce suind dela gară la hotelul Subasio, ce se află chiar lângă curtea mânăstirii franciscanilor, zidurile de cărămidă cenuşie ale întregului orăşel par că împrejmuesc o cetate.

Cetate a şi fost Assisi de altfel, pe vremuri, rezistând veacuri întregi Perugiei, care'n cele din urmă a răpus-o.

— Vă rog să-mi daţi o cameră bună, curată şi liniştită, îmi fac datoria să spun într'o doară, directorului hotelului.

— E chiar alături de apartamentul ocupat săptămâna trecută de Greta Garbo şi de Stokowski, mă asigură solicitatul.

M'a convins. Dar când mă cobor pe terasă şi-mi arunc privirea în sus, emoţia mea e şi mai mare, fiindcă am recunoscut, după o ilustraţie, că'n apartamentul Gretei Garbo a stat acum câte-va zeci de ani *una* mai mare ca ea, numită Eleonora Duse, tot cu'n tovarăş nelegitim, dar care se numea Gabriele d'Annunzio!

Ciudată atr. ţia asta a celui mai rafinat poet al Italiei — a celui mai plin de păcate om de pe pământ, după cum îl arată unii, — spre sfântul care s'a lipsit de toate cele pământeşti spre a se căsători cu *Madonna Povertà*.

In casă, în loc de halat, purta o rasă călugărească; de câte ori se'mbrăca, se'ncingea pe sub vestă cu fringhie de franciscan, — odată s'a'nchis câteva luuni în mânăstirea de pe Monte Cassino — iar vila din Settignano, unde se'ntâlnea în luna de miere cu Duse, o botezase *Portiuncula*, la fel cu altarul la care se rugau împreună Sfântul Francisc şi Santa Chiara.

Fiindcă am vorbit de marele inspirat mort acum câte-va luni la Vittoriale, e interesant de ştiut ce citeam eri în *Messaggero*, şi anume ultimele lui cuvinte, scrise unui prieten cu câteva zile mai 'nainte de a-şi da sfârşitul:

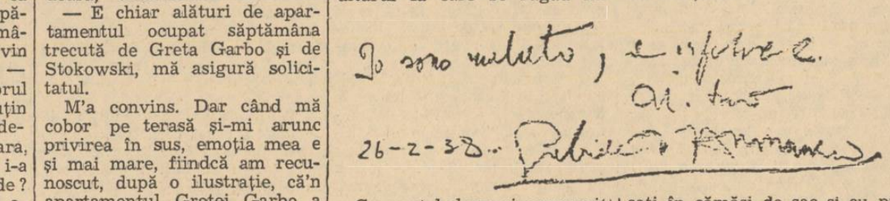

Cu sunt bolnav şi nenorocit! şi-a terminat viaţa seniorul mândru din preajma lacului de Garda, el care a sorbit din cupa gloriei şi-a fericirii ca nimeni altul pe pământ.

Dar d'Annunzio nu e singurul adus aci de puterea nepătrunsă a misticismului. In fiecare an vin puzderii de pelerini, — uneori şi originali bogaţi, cari îşi leapădă vremelnic hainele bogate şi se retrag în reculegere în fund de peşteri, îmbrăcaţi în cămăşi de sac şi cu picioarele goale, hrănindu-se cu fructe şi la nevoe cerşind, — ca să savureze apoi mai cu sete comorile cu cari s'a'ndurat să-i încarce Cel de sus.

Ii mână aci poate şi credinţa, dar fără'ndoială şi frumuseţea hieratică a brazdelor Umbriei, colinele armonioase ce se ţin lanţ dela Sienna, peisagiul liniştit presărat cu măslini argintii, tăcerea şi seninătatea înconjurătoare, însfârşit acel tot concretizat de Carducci în celebrele versuri *Il divino del pian silenzio verde*.

Dac'am întâlnit români la Capul Nord, era greu să nu găsesc aici: o compatrioată adusă la Assisi tot de mâna nevăzută care le'ndrumă toate.

Era o fată cuminte şi cu talent la pictură, pe care o chema Lili Verea — fiica d-rului Verea din Bucureşti — care într'un amurg de toamnă, cu ochii plini de viziunea frumuseţilor şi a legendei din Assisi, a lăsat tot şi a venit aici, unde soarta îi pregătise un mire care-o aştepta, — chipurile studiând icoanele de pe zidurile vechi, — savantul istoriograf Eduard Schneider, cunoscut nouă mai ales din cronicele ce apar periodic în *Le Temps* — cu care minunata copilă, trecând la catolicism s'a căsătorit, să ducă, instalată aproape în incinta mânăstirii un trai ideal.

Pe fereastra deschisă a atelierului unde lucrează, dincolo de care se'ntinde peisagiul ubic descris mai sus, compatrioata noastră mi-arată colţuri de vis, ce iau aspecte diferite, după cum bate soarele, — redate, cu talent real pe pereţii odăiţei, de pe cari nu lipsesc nici vederi nostalgice de pe meleagurile noastre înflorite.

Acum soţii Schneider au un proect menit nu numai să înfiripeze o operă artistică, dar s'aducă şi ceva franci. Realizarea unui film cinematografic, reprezentând viaţa sfântului Francisc la faţa locului.

Dat fiind subiectul, e de mirare că nu s'a gândit până acum nimeni la o asemenea afacere. Viaţa de desfrâu, din tinereţe, a sfântului, reculegerea lui deodată, cu hotărârea de-a se face călugăr; vocea din cer care i-a strigat pe când se ruga în faţa crucifixului: *Vade Francisc et repare domum mea*, (Du-te Francisc şi repară-mi casa) — cam la fel i-a vorbit „Moşu" lui Petrache Lupu, la Maglavit — furtul mătăsurilor din casa părinţilor ca să le vândă apoi să facă o sumă pe care s'o dea starеţului, (sumă pe care acesta o refuză, ceea ce făcu pe donatorul indignat să arunce banii pe fereastră), apariţia unui cavaler care pune la dispoziţia lui Francisc tot aurul de care dispune, pentru izbânda visurilor lui; întâlnirea cu Santa Chiara; hrănirea păsărilor cari veneau să-i ciugulească seminţele din palmă; secarea unui isvor, la un gest al sfântului, supărat că prea făcea apa sgomot când se ruga etc... etc... sunt tot atâtea scene menite să mişte — şi să renteze.

Operatorii nu vor avea decât să dea viaţă frescelor lui Giotto, de pe zidurile mânăstirii.

„Lucrarea aceasta — jumătate legendă, jumătate adevăr — este cea mai grandioasă operă executată vreodată de vr'un artist" zice, puţin cam exagerat, ghidul care mă călăuzeşte.

Mărturisesc cu ruşine —Costin Petrescule, meşter şi tu al frescului, iartă-mă — că n'am putut să văd minunea lui Giotto pe'ndelete. Când am intrat din cuptorul de-afară, în pivniţa d'înăuntru — mânăstirea e compusă din trei biserici suprapuse, — diferenţa de zece grade mi-a îngheţat spatele atât de urgent, c'a trebuit să mă reped spre ieşire la trap.

Numai după ce am stat un sfert de oră la umbră, să mă obicinuiesc c'o atmosferă mai rece, am îndrăznit să mă cobor în cripta unde odihnesc moaştele sfântului — unde am dat de alt număr de senzaţie.

Fra Georgio, călugărul tânăr care, cu o lumânare aprinsă în mână, în semiobscuritatea încăperii, explică pelerinilor tainele hrubii... e şi el român! Fratele Gheorghe Căliman din Bacău.

— Mai sunt şi alţii, îmi spune el, ca un fel de răspuns la mirarea mea. Superiorul nostru, Padre Morariu, e dus acum la Bucureşti. Mai avem de-ai noştri, trimişi misionari, în Asia şi'n Africa.

Aşela e mormântul Sfântului, mă dumireşte fratele Gheorghe pe şoptite, în dulcele lui grai moldovenesc, pe când cei d'imprejur, veniţi de peste ţări şi mări, se roagă într'o tăcere impresionantă.

Şi adaogă cu mândrie:

— Il păzesc de câţi-va ani. Când ne luăm rămas bun, nu pot să nu-l întreb ce l-a făcut să părăsească lumea şi să se'nchidă într'o mânăstire.

— *La Vocazione!